

[Stensballe.]

som en Del af den almindelige Motorafgift, tror jeg, de i langt større Udstrækning vilde være kommet i Anvendelse. De vilde da være kommet i Anvendelse afvigte Sommer og Efteraar i Stedet for, at ogsaa de nu er henlagt indtil videre. At Pengene maaske i nogen Grad vilde have tjent til Aflastning af, hvad Kommunerne har maattet udrede af deres egen Kasse, saa det ikke vilde have givet fuldt tilsvarende Beskæftigelse, tør jeg ikke helt benægte. Men jeg er i hvert Fald vidende om, at et Amt selv har maattet udrede til Udførelse af Arbejder 150 000 Kr., som det ventede at have faaet tildelt af Motorafgiften, men som det ikke fik efter den Barbering, der fandt Sted ved Gennemførelsen af Lov Nr. 133. Amtet har derfor nu maattet forhøje sin Skatteudskrivning med dette Beløb i Aar. Men Resultatet af det i Fjor gennemførte Lovforslag er i alt Fald blevet, at Loven dels har virket hemmende for Beskæftigelsen, dels har skabt Forhøjelser.

Dette er et Par Eksempler, som jeg her har villet nævne, paa den nuværende Regerings Evne eller Mangel paa Evne til at skaffe Beskæftigelse. Paa Grundlag af alt det forstaar jeg godt, at der kan opstaa Bitterhed. Jeg forstaar ogsaa den Uro, der opstaa hos dem, som nu er i Nød, som er ude i Arbejdsløshed, og som er skuffede i deres Forventninger med Hensyn til Regeringens Opfyldelse af Partiets store Løfter under Venstregeringen forud for Valget og forud for Regeringens Dannelselse. Jeg vil samtidig gøre opmærksom paa, at ingen foreslaaet Foranstaltning er kommet op til Landstinget og stemt ned her. Er der ændret noget her i de Foranstaltninger, der har været foreslaaet, er det sket med Enstemmighed. Det er efter min Mening ikke straalende for det Parti, der kalder sig det eneste, der er i Stand til at løse Erhvervskrisen. Det forekommer mig ogsaa, at det er alt andet end straalende, at der nu staar ca. 76 000 arbejdsløse, saaledes som Beretningen i Dag viser, hvoraf ca. 44 000 ufaglærte Arbejdere. Det havde sikkert været bedre, om de Love, der var givet, var blevet anvendt fuldt ud i Stedet for, at man midt under en Krise, i alt Fald ved Begyndelsen af en Krise laver om paa dem og derved forringer Beskæftigelsen paa den Tid af Aaret, da der kunde skaffes Arbejde. Saaledes er efter min Mening Regeringens Stilling til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden.

Naar jeg kommer til Spørgsmaalet om, hvorledes Regeringen har baaret sig ad med

at søge Foranstaltninger gennemført til Bekæmpelse af den uhyggelige Arbejdsløsheds Følger, kan jeg henvise til, hvad der er redegjort for i Bemærkningerne til Lovforslaget, saaledes som det blev fremsat i Folketinget, og til Folketingstidende Sp. 4295. Men da det forekommer mig, at den Redegørelse, den højtærede Socialminister fremkom med, ikke er tilstrækkelig, vil jeg gerne kommentere den her. Forholdet er det, at den højtærede Socialminister i Oktober 1929 fremlagde et Forslag til Arbejdsløshedslov af en saadan Karakter og med saadanne principielle Ændringer, at Socialministeren og Socialdemokratiet maatte kunne sige sig selv, at det kun kunde betragtes som Led i et Agitationsprogram og ikke var egnet til at samle et Flertal til Gennemførelse i begge Rigsdagens Ting. Der var vel foreslaaet Krisekasser deri, men det drejede sig ikke om et gennemførligt Forslag, særlig ikke i Betragtning af Lovforslagets øvrige Karakter. Ministeren fik ogsaa hurtigt et Indtryk af Stillingen, og han fremsatte saa den 30. Oktober Forslag om Krisehjælp, et rent Understøttelsesforslag uden tilstrækkelige Regler for Fordelingen af Understøttelsen og uden de fornødne lovbestemte Kontrolregler. Det blev behandlet i Landstinget den 11. December 1929, og jeg tilbød paa mit Partis Vegne Forhandling og Støtte til Oprettelse af Krisekasser som et nødvendigt Supplement til Arbejdsløshedsunderstøttelsen, idet jeg udtalte, at jeg lige saa lidt som mit Parti i øvrigt kunde medvirke til Lovforslagets Gennemførelse i den Form, hvori det forelaa. Efter første Behandling blev Lovforslaget foreslaaet henvist til Udvalg af Socialdemokraterne, men ved Udvalgsbehandlingen viste det sig, at der ikke fra Socialdemokratiets Side var Forhandlingsvillie paa andet Grundlag end det, vi ikke kunde gaa med til. Forslaget nedstemtes da her ved tredje Behandling. Men i den Tid, der var gaaet, henlaa stadig det store Arbejdsløshedsforslag i Folketinget, det hvilede sig i et Udvalg. Der rapporteredes dog, at der blev nedsat et Underudvalg, men alle Udtalelser gik ud paa, at det arbejdede kun saare sjældent.

Pludselig den 5. Marts, omtrent 5 Uger, før Rigsdagen efter alles Forventning skulde sendes hjem og blev sendt hjem, vaagnede Socialministeren da til Daad og fremsatte et Lovforslag om Ændringer i Arbejdsløshedsloven af 1927, indeholdende Krisekasse-Kapitlet fra Arbejdsløshedslovsforslaget i ganske uændret Skikkelse. Det forekom os noget mærkværdigt, da han paa det Tidspunkt maatte vide, at der i Udvalget